

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลบ้านคลองสวน ในด้านการบริหารจัดการกองทุนและด้านการมีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิกกองทุน เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกองทุนฯในด้านการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกกองทุน ในส่วนปัจจัยส่วนบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับผลการดำเนินงานกองทุน ในด้านการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านตำบลบ้านคลองสวน หมู่ที่ 1,2,3 และ 4 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ศึกษา ได้แก่
    - 1.1 กรรมการกองทุนหมู่บ้านของตำบลบ้านคลองสวน จำนวน 4 กองทุน จำนวน 44 คน
    - 1.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านของตำบลบ้านคลองสวน จำนวน 4 กองทุน จำนวน 506 คน
- ในการวิจัยครั้งนี้ ไม่ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมดซึ่งเป็นกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุน ในกองทุนหมู่บ้านของตำบลบ้านคลองสวน หมู่ที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 550 คน ซึ่งแสดงตามตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลบ้านคลองสวน

ชื่อกองทุน	สมาชิก	คณะกรรมการ
	N	N
หมู่ที่ 1 กองทุนหมู่บ้านหัวป่า	72	9
หมู่ที่ 2 กองทุนหมู่บ้านคลองกระอ้อม	87	9
หมู่ที่ 3 กองทุนหมู่บ้านบ้านคลองสวน	195	13
หมู่ที่ 4 กองทุนหมู่บ้านคลองสวน	152	13
	506	44
รวมประชากร	จำนวน 550	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลบุคคลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและตำแหน่งในกองทุนฯ อาทิเช่น เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง อายุ ( ) 20 - 30 ปี ( ) 31 - 40 ปี ( ) 41 - 50 ปี ( ) 51 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายกองทุนฯ ของรัฐ เป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ต คือ ไม่เห็นด้วยที่สุด ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ 3.2 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายกองทุนของรัฐ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคือเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน เพื่อสร้างงาน พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ และบรรเทาเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน เป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ต คือ ไม่เห็นด้วยที่สุด ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ 3.3 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของท่าน มีการแบ่งหน้าที่ให้ทุกคนรับผิดชอบอย่างทั่วถึง					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิกกองทุน เป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ต คือ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมปานกลาง มีส่วนร่วมน้อย และมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตารางที่ 3.4 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิกกองทุน

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานกองทุนเป็นคำถามแบบปลายเปิด

- ปัญหาในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของท่าน คือ.....
- ข้อเสนอแนะของท่าน คือ.....

2. การตรวจคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ซึ่งเป็นนักการศึกษา และหัวหน้าพัฒนากรท้องถิ่นระดับอำเภอที่มีความรู้เกี่ยวกับการกำกับดูแลกองทุนหมู่บ้าน ดังปรากฏรายชื่อในภาคผนวก เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองกับกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 10 ตำบลในคลองบางปลากด ที่มีลักษณะคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มประชากรที่วิจัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย ต่อไป

2.2 ทดลองเพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำไปทดลองกับประชาชนที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มประชากรที่วิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่จะใช้เก็บข้อมูลจริง จำนวน 30 คน ของหมู่ที่ 10 ตำบลในคลองบางปลากดซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันกับตำบลบ้านคลองสวน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ α (แอลฟา) ของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .838

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .936

แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .778

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากโครงการบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อส่งถึงผู้นำท้องถิ่นและประธานกองทุนหมู่บ้าน ในการขออนุญาตทดสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

2. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรร่วมกับผู้ช่วยวิจัยด้วยตนเองเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ตอบแบบสอบถามและรอรับข้อมูลนำกลับมา เพื่อวิเคราะห์ ต่อไปโดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม 45 วัน ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2550 ถึงวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2550

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานบุคคลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วพิจารณาแบ่งระดับโดยใช้หลักเกณฑ์ของ ลิเคิร์ต (Likert) มีทั้งข้อมูลที่เป็นเชิงบวกและข้อมูลในเชิงลบ ดังนี้ ข้อมูลเชิงบวกได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 6, 7 และ 9 ข้อมูลเชิงลบได้แก่ ข้อ 4, 5, และ 8

เกณฑ์ระดับการวัดตามแบบสอบถาม มีดังนี้

	ข้อมูลด้านบวก			ข้อมูลด้านลบ		
มากที่สุด	ให้คะแนน	เท่ากับ	5	มากที่สุด	ให้คะแนน	เท่ากับ 1
มาก	ให้คะแนน	เท่ากับ	4	มาก	ให้คะแนน	เท่ากับ 2
ปานกลาง	ให้คะแนน	เท่ากับ	3	ปานกลาง	ให้คะแนน	เท่ากับ 3
น้อย	ให้คะแนน	เท่ากับ	2	น้อย	ให้คะแนน	เท่ากับ 4
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	เท่ากับ	1	น้อยที่สุด	ให้คะแนน	เท่ากับ 5

เกณฑ์ในการประเมินให้ตามความหมายของลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งค่าเฉลี่ย ดังนี้ (วรรัตน์ ญาณทัศนกิจ, 2546)

ค่าเฉลี่ย	4.50	-	5.00	เท่ากับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50	-	4.49	เท่ากับ	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50	-	3.49	เท่ากับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50	-	2.49	เท่ากับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00	-	1.49	เท่ากับ	น้อยที่สุด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 และ 4 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S D) แล้วพิจารณาแบ่งระดับโดยใช้หลักเกณฑ์ของ ลิเคิร์ต (Likert)

เกณฑ์ระดับการวัดตามแบบสอบถาม มีดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	เท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนน	เท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	เท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนน	เท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	เท่ากับ	1

เกณฑ์ในการประเมินให้ตามความหมายของลิเคิร์ต(Likert)โดยแบ่งค่าเฉลี่ย ดังนี้
(วรัศนี ญาณทัศนกิจ, 2546)

ค่าเฉลี่ย	4.50	-	5.00	เท่ากับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50	-	4.49	เท่ากับ มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50	-	3.49	เท่ากับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50	-	2.49	เท่ากับ น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00	-	1.49	เท่ากับ น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ให้ตามความหมายของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50	-	5.00	เท่ากับ ผลการดำเนินงานดีมาก
ค่าเฉลี่ย	3.50	-	4.49	เท่ากับ ผลการดำเนินงานดี
ค่าเฉลี่ย	2.50	-	3.49	เท่ากับ ผลการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50	-	2.49	เท่ากับ ผลการดำเนินงานไม่ดี
ค่าเฉลี่ย	1.00	-	1.49	เท่ากับ ผลการดำเนินงานไม่ดีที่สุด

4. เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม โดยการทดสอบค่าที (t – test) สำหรับตัวแปรที่จำแนก 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และการทดสอบความแปรปรวน (F – test) สำหรับตัวแปรที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และทดสอบเปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (post hoc test)โดยใช้สถิติของเชฟเฟ้ (Scheffe)

5. หาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างปัจจัยทางสังคมกับผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

6. นำข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานกองทุน มาวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis) แยกแยะความถี่ และจัดอันดับ